

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 2 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 9. lipca. Wiadomość od kilku dni tu we Lwowie krążąca o zajściu między żydami i chrześcianami w Krakowie jest, jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, wcale bezzasadną.

(Mianowanie. — Towarzystwo Phoenix. — Kongregacya lombardo-wenecka.)

Wiedeń, 6. lipca. Minister sprawiedliwości mianował sekretarza rady i zastępcę prokuratora państwa przy krajowym sądzie we Lwowie, *Alexandra Paulo*, sekretarzem rady, oraz nadzastępcą prokuratora państwa przy lwowskim wyższym sądzie krajowym.

Ministryum spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministryum sprawiedliwości, finansów i policji nadało brabi Hugo Salm-Reifferscheid, następnice prezydentowi niższo-austriackiej handlowej kamery Antoniemu Dück, hurtownikowi Janowi Liebig, dr. med. Franciszkowi Hügel i Alfredowi Hermanowi Lindheim pozwolenie zawiązać towarzystwo akcyonaryuszów dla zabezpieczenia od szkód pożaru, przewozu i gradobicia, pod nazwą „Oesterreichischer Phoenix in Wien,” i potwierdziło statuta towarzystwa.

Na nadzwyczajnem posiedzeniu kongregacyi centralnej, odbytem 25. czerwca pod prezydencją Jego Excelencyi pana Namieśnika Toggenburg, oznajmiono także w jaki sposób będą na przyszłość podzielone obrady nad sprawami. Sprawy należące do kompetencyi kongregacyi, prócz spraw funduszu krajowego, podzielone są na cztery referaty czyli obrady.

I. *Komuny.* — Administracya komunalna w ogóle, wydatki, nowe dzieła, należności wojskowe, kwaterunki, żandarmerya, kosztorysy i zamknięcia rachunkowe.

Nad tem będą obradować pięciu deputowanych:

Cav. Concini, Co. Doná, Nob. Spelladi, bar. di Zigno i Cav. Barea.

II. *Census.* — Perekwacye, pobory podatku komunalnego i przyjmujące kasy prowincjonalno-finansowe, wydzierżawienie ich i odnośne w tej mierze ugody.

Nad tem będą obradować także pięciu deputowanych:

Nob. dr. Venier, Co. Miari, dr. Franceschinis, Nob. dr. Stecchini, Co. Mezzan.

III. *Sprawy dobroczynności.* — Publiczna dobroczynność w ogóle, pobożne instytuta w szczególności, fundacye jałmużny i t. p.

Liczbę obradujących deputowanych składają sześciu:

Nob. Cav. Scarella, Nob. dr. Onigo Farra, Nob. Paoli, Nob. Morando de Rizzoni, Nob. Pagani, Nob. Cav. Parolini.

IV. *Budowy wodne i dróg tudzież Towarzystwa.* — Budowle, reparacye i odnośne, na komunach, prowincjach i towarzystwach ciężące wydatki.

Liczbę obradujących deputowanych pięciu:

Cav. dr. Veronese, Nob. Zacco, Cav. dr. Ferrari, Nob. dr. Cezza, Co. Trento.

Piąta sekcya, której przydzielone są wykaz funduszu krajowego, odnośne koszta i wypłaty i t. d., składa się jak przedtem z ośmiu deputowanych:

Cav. Angeli, Cav. Concini, Co. Miari, dr. Franceschinis, dr. Venier, Cav. Ferrari, dr. Stecchini, dr. Cezza.

Te sprawy, które nie należą do żadnej kategorii z nadmienionych powyżej, będzie przydzielać prezydent od czasu do czasu.

Hiszpania.

(Traktat z republiką Argentyńską. — Chrząst infantki księżny Montpensier. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 30. czerwca. Gazeta urzędowa obwieszcza traktat przymierza zawarty z republiką argentyńską. Hiszpania przyznaje Argentynie samoistną udzielną polityczną, zaś republika przyznaje się uroczystie z całym krajem argentyńskim do winy względem Hiszpanii, i dozwala Hiszpanom w Argentynie osiedlonym, odwoływać się do swej narodowości.

— *Gaceta* donosi: Patriarcha indyjski, który chrzczył infantkę, córkę księżny Montpensier, następujące na chrzcie dał jej imiona: „Maria de las Merondes, Izabella Franciszka de Asis, Antonina, Ludwika, Fernanda, Felizia, Amalia, Krystyna, Franciszka de Paula, Stazona, Rita, Cazelana, Manuela, Juana, Józefa, Joaquina, Anna, Rafaela, Santissima Trinidad, Gaspara, Melchora, Baltazara, Filomena, Teresa, Todes los Santos. Król i Królowa trzymali infantkę do chrztu; Królowa zaraz po chrzcie nadała jej insygnia orderu Maryi Ludwiki.“

— *Correspondencia* zawiera artykuł o marynace hiszpańskiej, w którym między innymi stoi: „Nie podlega wątpliwość, że Francya z prawdziwą przyjemnością patrzy na mnożenie i dzwiganie się hiszpańskiej morskiej, siły zbrojnej — flota hiszpańska nie w jednej chwalebnej bitwie walczyła obok francuskiej.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wydatki na zakłady sztuk pięknych.)

Londyn, 3. lipca. Przedwczoraj przydywała Królowa na posiedzeniu tajnej rady, a potem były pokoje u Jej Król. Mości, przyczem mieli audyencye: Sir John Crampton, poseł w Petersburgu; sir Thomas Wyse, poseł w Atenach; sir Andrew Buchanan, poseł w Madrycie, i sir William Gore Ouseley, poseł przy centralno-amerykańskich Stanach.

Sir John Russell, który w sobotę niemógł jeszcze dla słabości wychodzić, pozdrowiał już znacznie. W jego zastępstwie przedstawiał rzeczonych posłów Jej Mości Królowej lord Palmerston.

— Na zakłady sztuk pięknych i publiczne budowy przeznaczony parlament na ostatniej sesji między innymi następujące sumy: 200 funtów na angielski literacki zbiór obrazów; 2500 funtów na zakupienie rysunków od ręki wszystkich mistrzów; 5000 funt. na pożyczkę narodową w Dublinie; 5000 funt. na edyngurskie muzeum przemysłowe; 15.000 funt. na rozszerzenie londyńskiej narodowej galeryi obrazów; 18.000 funt. na zakupienie domów dla zbudowania gmachu ministryum spraw zewnętrznych; 1500 funt. na odnowienie historycznego, pobytom Karola I. wstawionego Carlsbrooke-Castle na wyspie Wight i 118.170 funt. na dalsze budowanie mostu w Westminster.

(Posiedzenie z 30. czerwca. — Uzupelnienie posiedzenia parlamentu z d. 28. czerwca.)

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z dnia 30. czerwca zapytał lord Hardwicke pierwszego lorda admiralicyi, czy flota wojenna zaopatrzona będzie w kotwice Trotmana, które przed wszystkimi zasługują na pierwszeństwo. Książę Somerset odpowiada, że kotwice Trotmana nie okazały się jeszcze tak dobre, ażeby je przenosić nad wszystkie inne; że takie szczegóły trzeba by zostawić administracyi, ale ubolewa bardzo nad tem, iż członkowie parlamentu za przedmiot do debat obierają tak często nowe wynalazki, przez co izba niższa staje się podobną do bióra wywiadowczego. Na wniosek margrabiego of Clanricarde ustanawia się wydział osobny do obradowania nad portami ochronnymi i kwestyą względem budowania tam.

Na posiedzeniu *izby wyższej* dnia 28. z. m. proponował margrabia Clanricarde osobną komisję dla rozstrzygnięcia kwestyi, jak dalece możnaby lepiej zabezpieczyć żeglugę u wybrzeży przyjmując plan względem założenia maszyn do łapania fal i portów z tańszego materiału niż dotąd, oraz i tego pytania, czy taki plan nie dalby się zastosować i do ulepszenia obwarowania kraju a książę Somerset uczynił uwagę, że osobna komisya nie rozwiąże tej kwestyi, znawcy bowiem sami różnego bardzo są zdania co do tego punktu; co do siebie utrzymuje, że nie ma praktyczniejszego i tańszego materiału niż kamień. Hrabia Hardwicke sądzi, że możnaby w niektórych miejscach urządzić pływające maszyny do robienia bałwanów. Osobna komisya i kilka niekosztownych doświadczeń nie zaszkodząby weale.

Hrabia Grey podał petycję z zażaleniem od pewnych osób z Sheffield i Newcastle, że jeden z członków miejscowego rządu w Hongkong uczestniczył w napadzie korsarskim na jedną chińską osadę. Sam nie wie nic więcej o tym napadzie nad to, co było w gazetach, utrzymuje jednakże, że stosunki w Hongkongu potrzebowalyby rozpoznania. Książę Newcastle (minister kolonialny) nie wie jeszcze, czy ostatnią pocztą nadeszła jaka depeza donosząca wspomniany wypadek. Tak zwane Foreign Affairs Committees w Sheffield i Newcastle są w błędzie utrzymując, że rząd kolonialny musi zaniebijać pewnych spraw a to dlatego, iż nie donosi

spiesznie swoich uchwał do Sheffield i Newcastle. Urząd kolonialny kazał wydrukować ogromną księgę błękitną o wypadkach w Hongkongu, gdzie wcale niechlubnie występują uczestnicy. Polecił także gubernatorowi (następca sir Johna Bowring), aby rozpoznał zarzuty pana C. Ansley ostrzegł go jednak zarazem, aby nie poruszał całego kału tamtejszego społeczeństwa, z ubolewaniem bowiem wyznać musi, że w żadnej z posiadłości Jej król. Młoci nie jest oszczerstwo tak rozpowszechnione jak w Hongkongu. Najniesumienniejsze wzajemne oczernianie się zdaje się tam być w porządku dziennym. Nie zasługują dzienniki z Hongkongu na taką wiarę jak londyńskie gazety. Rozpoznanie tej sprawy nie jest jeszcze ukończone. Hrabia Hardwicke przyznaje, że rząd obok tak licznych korespondencyj nie ma już czasu korespondować z stowarzyszeniami, które się zajmują badaniem spraw obcych, ale mimo to uznaje, że usiłowanie tych stowarzyszeń składających się najczęściej z rzemieślników jest chwalebne i patriotyczne.

Lord Brougham wniósł do pierwszego odczytania bil poprawczy względem zeznania świadków w pewnych sprawach kryminalnych.

Francya.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Pogrzeb księcia Hieronima. — Artykuł „Polityka Francji.“ — Doniesienia z Lewanty.)

Paryż, 3. lipca. Do ogłoszonych przedwczoraj kondolencyj obcych Monarchów dodaje *Monitor* jeszcze następujące: Król szwedzki kazał wyrazić Cesarzowi swoje ubolewanie; generał hr. Soufront doręczył Cesarzowi pismo z kondolencją Króla sardyńskiego, a Król wirtemberski polecił swemu pełnomocnemu ministrowi w Paryżu, baronowi Wächter, ażeby jako specjalny poseł znajdował się na pogrzebie księcia Hieronima. — Zarazem oznajmia urzędowy dziennik, że chociaż Cesarz przywdział już żałobę 25. czerwca, urzędowa jednak żałoba rozpocznie się dopiero z dniem pogrzebu i będzie trwać do 24. lipca.

— Książę Grammont, francuski poseł w Rzymie, Benedetti dyrektor spraw politycznych w ministerium spraw zagranicznych, i baron Talleyrand-Perigord francuski poseł przy Królu sardyńskim, otrzymali wielki krzyż legii honorowej.

— Pan Brenier nieschronił się, jak donosiła depecha, na francuski okręt admirałski; ale teraz donoszą, że prosił o urlop na miesiąc i przyjedzie do Francji.

— Ciało prawodawcze ma jeszcze bardzo wiele spraw do załatwienia, i sesja jego przeciągnie się zapewne aż do 1. sierpnia.

— Biuro Reutersa otrzymało następujące doniesienie z Paryża: „Książę Metternich doręczył ministrowi Thouvenelowi notę austriacką względem konferencji w sprawie Sabaudyi. Austria nie jest bezpośrednio interesowana w tej sprawie, i przeto chociaż gotowa jest uczestniczyć w konferencji, niemoże robić pierwszego kroku w tej mierze. Pozostawia zatem Francji, wyjednać większość pomiędzy głównymi mocarstwami dla jednego z trzech projektów, a sama z góry przystępuje do zdania większości.“

— Pogrzeb ks. Hieronima odbył się dnia dzisiejszego. Wszyscy posłowie obcych mocarstw przytomni byli uroczystości. Od godziny 8 rano przeciągali mieszkańcy stolicy francuskiej w licznych tłumach przez ulice i miejsca, któredy przechodził miał orszak pogrzebowy. Między nimi było mnóstwo robotników i ludzi z najodleglejszych przedmieść i z najniższych warstw ludności.

— Niepodobna jest w obec tego, co się dzieje w południowych Włoszech wyrzec stanowczo, jaka przyszłość półwyspu, mówi *Pays* w artykule „Francuska polityka.“ Spełniło się już to, czego życzyli prawdziwi przyjaciele Włochom, uzyskali polityczną niepodległość i wewnętrzne reformy zastosowane do potrzeb kraju. Sami są sobie Włoch panami od Turynu do Messyny; gdyby były uwzględnione życzenia Francji byłaby i Wenecya składała część federacyjną wielkiej włoskiej spoly. Włoscy patrioci podburzali nad miarę (*au delà de se qui est juste*) ludność przeciw swym monarchom. I upadło tronów kilka; ale najpotężniejszy monarcha we Włoszech usłuchał w tej chwili rady Francji i szczerze pospieszył z reformami. Polityka Francji względem królestwa Obojga Sycylii nie zmieni się, nie należy bowiem mieszać dwóch różnych rzeczy t. j. oswobodzenie Włoch i jedność Włoch. Powiększenie Piemontu o Lomdardye jest dziełem Francji, a na wszelki przypadek Francya dotrzyma co uczyniła. Co zaś dalej, n. p. zajęcie Neapolu lub Wenecyi, w to Francya wchodzić nie może. Utrzymują, że król Sardynii nie przyjął przymierza, które mu proponował dwór neapolitański. Wprawdzie łatwo pojąć, że hrabiemu Cavour trudno powściągnąć bezładne zapędy Włoch i ze Garibaldi i jego ochotnicy są to przymierzenia, których państwo z trudnością tylko i nie bez niebezpieczeństwa da się odeprzeć.

Każdy rząd, kończy artykuł *Pays*, który daje się ować swoimi przyjaciółom, wstępuje na niebezpieczną i zgnubną zwykle drogę. Już to samo, by trwale zespolić księstwa i Emilię z Piemontem jest rzecz trudna, a jeszcze bardziej je utrudnia nieprzewidziane wypadki powszechnej rewolucyi. Nadeszła teraz oczywiście chwila, gdzie hrabia Cavour musi stawić opór silnemu prądowi wypadków. Na to niech się przygotowuje, a naszym zdaniem lepiej wcześniej niż później.“

— Wszystkie doniesienia ze Wschodu wystawiały wypadki z ostatniego miesiąca bardzo przesadnie. *Patrie* oświadcza teraz podług doniesień z Konstantynopola, że konsul austriackiego w Skodrze nikt ani zamordował ani nawet napadał, że w Ardiu nie było powstania tylko zwykłe bandy rozbójniczej napady, a i tych roz-

pędzono, że w Syrii panuje znowu zupełny pokój i że nie ma co się obawiać na przyszłość zaburzenia pokoju na Libanie.

— *Monitor* ogłasza kilka dekretów odnoszących się do nowych prowincyi: 1) Dekret, na mocy którego mają być ogłoszone w Sabaudyi i wstąpić w moc obowiązującą francuskie ustawy względem organizacji i zakresu działania rad jeneralnych, okręgowych i municypalnych. Deputacye prowincyjne i junty municypalne są rozwiązane; 2) dekret względem zaprowadzenia francuskiego regulaminu służby na liniach telegraficznych w departamentach Sabaudyi, wyższej Sabaudyi i Alp morskich; 3) dekret, który nakazuje na propozycję ministra wojny, aby wszystkie ustawy i rozporządzenia względem rekrutowania armii w roku 1860 w nowych prowincjach były zastosowane. Marszałek Randon odjeżdża po pogrzebie zaraz we wtorek. Minister marynarki obejmuje tymczasowie biuro ministra wojny. — Pensyonowanym oficerom wszelkich stopni ma być na dal podwyższona pensya o $\frac{1}{3}$; pieniądze na to mają być podejmowane z kasy dotacyjnej dla armii. Projekt tej ustawy jest już w radzie państwa. Kadry oficerów będą znacznie powiększone. — Podług korespondencyi z obozu Sathonay pod Lugdunem mają tu się zbierać wszyscy żołnierze z Sabaudyi, a z nich zorganizują 103 pułk liniowej piechoty. — Na przedwczorajszym posiedzeniu ciała prawodawczego została jednogłośnie przyjęta ustawa względem bicia monety brązowej. Był także wniesiony projekt ustawy względem zwolania 100.000 ludzi na rok 1861 z klasy wieku 1860. — Francya przesłała rządowi papieskiemu 100.000 patronów. — Na miejsce hrabiego Borghesi wybrała akademja napisów pana Gerhard w Berlinie nadzwyczajnym członkiem. Podług przeglądu produkcyi cukru burakowego, który ogłosił *Monitor*, było w tym r. 334 fabryk w ruchu, w przeszłym zaś 349, liczba nieczynnych fabryk wynosiła w tym roku 22, w przeszłym tylko 14.

Szwajcarya.

(Sprawa konferencyi. — Sprawa sabaudzka.)

Berna, 30. czerwca. Depesza berneńska z biura Reutersa powiada, że rada federacyjna przedłoży konferencji tylko to jedno zapytanie, czy zgadzaloby się z interesami Europy odstąpić Francji przesmyk Simplon bez nowych gwarancyi. Jeżeli nie nastąpi dostateczna odpowiedź na to pytanie, to Szwajcarya poprzestanie na oświadczeniu, że art. 92 wiedeńskiego aktu konkluzyjnego będzie szanowany i będzie tylko tego żądać, aby jej protest wzięty był do protokołu i prawa jej były gwarantowane.

Z biura federacyjnego wyszedł dodatek do zbioru aktów w sprawie sabaudzkiej. W owym tym zeszycie najwięcej zajmują wyjątki z dyplomatycznej korespondencyi p. Pictet de Rochemont, ogłoszonej najpierw w *Journ. di Gen.*, jakoteż memoriał Wilhelma Humboldta, gdy był członkiem komisji do spraw szwajcarskich na kongresie wiedeńskim. Memoriał ten „o zachodnio-południowych granicach Szwajcaryi“ tak brzmi na końcu:

„Wszystko razem wzięwszy, nie mogą się utrzymać granice, tak jak je ustanowił traktat paryski. Król sardyński nie tylko że nie jest w stanie obronić Chablais, ale nawet nie będzie mógł z prowincya tą utrzymać komunikacyi wojskowej, zaś nowej drogi otworzyć niepodobna. Jeżeliby kiedy zaszyły zatargi Francji z Włochami, będzie jej dużo zależeć na tem opanować Genewę i Chablais, ażeby posiadać góry S. Bernarda i Simplon. Był Szwajcaryi byłby narazony, jeżeliby nie broniła dobrze tych przesmyków a uzyć dla niej potrzeba środków to jest wyznaczyć dobrą granicę, którąby trudnością przystępu wstrzymywała wszelkie najazdy.“

Pełnomocni ministrowie czterech głównych mocarstw przy federacyi szwajcarskiej, przyrzekli Genewie w imieniu swych monarchów rozszerzenie terytorium, tak by z niego utworzyć państwo, które zdołałoby się przychylić do utrzymania i ścisłego zachowania neutralności szwajcarskiej. Budując na to przyrzeczenie przyjęli sejm Genewę do federacyi.

Jeżeliby kanton Genewa nie przypierał do ziemi szwajcarskiej i nie miał dobrej granicy — zamiast umocnić Szwajcaryę, narazalby ją tylko, i utraciłoby wszystkie korzyści, jakie nadać może na przyszłość do utrzymania pokoju europejskiego położenie Genewy, która jest niejako kluczem do przesmyków włoskich.“

Włochy.

(Uchwały w izbach piemonckich. — Przychylność ludu rzymskiego. — Doniesienia z Neapolu. — Postanowienia rządów sycylijskich. — Doniesienia z Sycylii. — Siły wojsk neapolitańskich.)

Turyn, 2. lipca. Projekt ustawy tyczący się nowej pożyczki 150 milionów przyjęty został na posiedzeniu izby drugiej dnia 29. czerwca większością głosów 215 przeciwko 3. W ciągu debaty wyrażenie się ministra Farini — uwzględniające wypadki we Włoszech południowych — „że rząd nie pragnie zaborów i nie chce działać w porozumieniu z rewolucją“ — przyjęto z uśmiechem.

Gazzetta di Milano ogłasza list pewnego ochotnika, który z ekspedycyą p. Medici odplynął do Sycylii, gdzie stoi wiadomo, że owym trzem parowcom, z których składała się ta ekspedycyja na drodze z Cagliari do Castellamare służył za przewodnika *parowiec sardyński*.

Rzym. Generał Lamoriciere skoncentrował oddział wojska na granicy rzymsko-toskańskiej w kierunku ku Cortona i S. Sepolcro. Objawy najgorętszego przywiązania i przychylności do rządu, któremi ludność rzymska wita Ojca świętego przy każdym jego pokazaniu się, powtarzały się w ostatnich czasach bardzo często.

Neapol. Jak donoszą z Neapolu do bióra Reutersa, podstawę programu ministerium Spinelli stanowi projekt federacji włoskiej podług planu poleconego przez Napoleona III. Zasada związku tego byłaby stanowczo odporna. Federacja strzegłaby autonomię każdego z państw włoskich, starając się oraz wpływać na osiągnięcie jedności narodowej. — Wiadomości dzienników angielskich o ostatnich wypadkach w Neapolu bardzo są sprzeczne.

— *Ancione* donosi, że Garibaldi uznał dług państwa sycylijskiego i potrzebne już poczynił rozporządzenia, by wypłacić przypadające na 30. czerwca procenta półroczne. Pełnomocnikiem sycylijskim w Londynie mianowany został książę San Giuseppe — w Paryżu książę Roccaforte. Hrabia Manzoni objął główny nadzór zakładów dla ubogich w Palermo.

— Donoszą gazety piemontyjskie, jakoby Garibaldi działał za porozumieniem się z naczelnikami ruchów rewolucyjnych w Neapolu, że jednak wybuch powstania nastąpić może tylko przez ochotników Garibaldięgo.

Znaany Alberto Mario przybył z żoną do Palermo. Tak Medici, gdy bawił jeszcze z swymi ochotnikami w porcie Cagliari, jakoteż i Garibaldi dostali z Turynu nakaz aresztować jego i żonę i wydać władzom piemontyjskim. Nie uczynili jednak tego, a Garibaldi powierzył mu obecnie utworzenie „wojskowego zakładu naukowego.“ Tyle donosi gazeta turyńska *Diritto*, która oraz utrzymuje, jakoby La Farina starał się ciągle jeszcze wywierać wpływy stanowe na bieg wypadków w Sycylii.

Okręta, na których ekspedycja Medici odplynęła do Palermo, powróciły już do Genuy, a 2000 ochotników stało zaowu gotowych do odjazdu pod wodzą Cosenza. Garibaldi, nim rozpoczął wyprawę, oczekuje powrotu hrabiego San Ceraldo, którego posłał do Paryża. Dnia 19. czerwca nadpłynął do Katanii okręt pod jęńskim pawilonem, i wysadził na ląd ochotników i broń. Dnia 25. czerwca został podpisany traktat względem regularnej żeglugi parowej między Palermo, Liworną i Genuą, na mocy którego co soboty odplywać będzie jeden parostatek z Genuy, a co poniedziałku z Liworny do Palermo. Okręta wywieszają pawilon angielski.

Dekretem z dnia 22. czerwca ogłosił Garibaldi zupełną wolność żeglugi we wszystkich portach i przystaniach Sycylii co do artykułów przywzwozowych z włoskich prowincji zjednoczonych pod berłem Wiktora Emanuela. Drugim dekretem rozporządził, aby sycylijskie narodowe wojska taki sam żołd i takie racye żywności otrzymywały, jakie wojska sardyjskie pobierają podczas wojny.

Gaceta di Genova przytacza dekret Króla neapolitańskiego, które rozporządza względem tworzenia i liczb wojska w oddziałach zostających pod rozkazami marszałka Nunziante. Siły pierwszego korpusu stojącego pod Anletta w Principato Citeriore wynoszą 1) piechoty: 12 batalionów strzelców a 4 pułki liniowe z gwintowanymi karabinami. 2) kawalerji: 3 szwadrony huzarów, 4 szwadrony lansierów i jeden oddział gwardji konnej do służby ordynansowej. 3) artylerji: jedna bateria pozycyjna, 4 baterie polne, jedna bateria gwintowanych dwunastofuntowych haubic i jedna bateria rakiet; nakoniec 4) inżynierji: po dwie kompanie saperów i pionierów i jeden oddział zandarmów i posługaczy przy chorych. Brygady Barbalonga i Mechel i inne oddziały wojska stoją w gotowości, aby wyruszyć do Apulji, Kalabrii i Cilento. Razem: 6 batalionów strzelców, 4 pułki piechoty, 3 szwadrony huzarów i jeden szwadron konnych strzelców, 4 1/2 baterji artylerji i jedna kompania pionierów. Brygada Mechel składa się z 3 batalionów cudzoziemców i z jednej baterji. Obydwa dekreta wydane są dnia 18go czerwca i zatwierdzone podpisem dotychczasowego ministra wojny.

— W Palermo wyszło, jak donoszą gazety piemontyjskie, zwołanie powszechne ludności, głosować za wcieleniem Sycylii do Piemontu.

— Najnowsze bezpośrednie depeze donoszą, że książę Petrella wraz z pięcioma wysokimi dostojnikami państwa odjedzie w misji nadzwyczajnej do Turynu, że Garibaldi nowe złożył ministerjum, i że 30. czerwca pierwsza odbyła się potyczka pod Messyną między Garibaldiźcami i wojskiem królewskim. Jak się skończyła, nie wiadomo; być także może, że to była tylko utarczka forpocztowa.

Niemce.

(Stan zdrowia Króla pruskiego.)

Stan zdrowia Króla pruskiego nie pogorszył się. Król Jego Mość mógł jak przedtem odbywać swe ranne przechadzki.

Turcyja.

(Doniesienia z Turcji na Tryest.)

Triester Ztg. przytacza jeszcze następujące doniesienia z Lewanty.

„Paroplywem Lloyda „Stadium“ nadeszła wczoraj po południu poczta z Lewanty zawierająca doniesienia aż do 23go czerwca. Wielki Wezyr miał dnia 21go opuścić Ruszczuk jadąc do Widynu i do Niez. Namik Basza, naczelnny wódz armii w Arabistanie, odjeżdża w ciągu 14 dni do Bajrutu byle tylko batalion pieszych strzelców, których z sobą zabiera zupełnie był wyekwipowany. Tymczasem odplynął już 18 do Bajrutu liniowy okręt na śrubach „Fethie“ o 90 działach z 2000 załogi. Prezydent komisji naddunajskiej Omer Basza, powrócił już z Gałaczu do Konstantynopola. — Znaczna liczba wychodźców tatarskich z Krymu została wyprawiona do Dobruży. — Podług doniesień urzędowych wynosi liczba zniszczo-

nych pożarem z dnia 10. czerwca domów, magazynów i publicznych zakładów 404. Pan de Lavalette doręczył Szeik-ul-Islam 15.000 piastrow na pogorzalców. — Były szambelan Sultana i członek rady Osman Basza uznany winnym, został złożony z swych godności, i tylko w stopniu prostego Agi z utratą wszystkich dóbr poszedł na wygnanie do Brusy. — *Journal de Constantinople* donosi, że podług najnowszych doniesień z Bajrutu zawieszono są nieprzyjacielskie kroki między Druzami i Maronitami. Na Libanie przywrócony jest zupełny prawie pokój. Ten sam dziennik potwierdza, że powód dali Maronici. Do Druzów przyłączyli się jak i w r. 1845 greccy chrześcijanie z okręgu Chouefat.

Z Alexandryi donoszą do *Journ. de Const.* dnia 12. czerwca, że wicekról pozwolił panu de Lesseps połowa ryb w jeziorze Manzalek na lat 25 za opłatą roczną 700.000 fr., kwoty, która będzie odeługana z długu wicekróla towarzystwu kanału sueskiego. Towarzystwo zaś obowiązuje się nie zadać u rządu egipskiego żadnej wpłaty przez dwa lata. Do Teheranu przybył Sultau Ahmed Chan z Heratu ze świtą 150 osób i zabawi kilka miesięcy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 5. lipca. Pruski poseł hrabia Goltz przyjechał tu dziś z Konstantynopola.

Miskolez, 5. lipca. Dziś otworzona została kolej żelazna z Miskolezu do Koszyc.

Londyn, 6. lipca. Na wczorajszym posiedzeniu *izby niższej* odpowiedział sekretarz ministerstwa spraw zagranicznych lord *Wodehouse* na zapytanie margrabi Normanby, że rząd nie wie nic o wyprawieniu posła Garibaldięgo. Lord *Brigham* i *Wodehouse* bronili Garibaldięgo przeciw zarzutom margrabi Normanby.

W *izbie niższej* mówił lord *John Russell*: Po bombardowaniu Palermo robiła Anglia wspólnie z Francją usilne przedstawienia rządowi neapolitańskiemu, co też skutkowało. — Jenerał Harney został odwołany z San Juan.

Turyń, 5go lipca. Dziennik *Cavoura Opinione* rozprawia o przymierzu z Neapolem, i oświadcza, że minister powinien trzymać się zasady narodowej i odrzucić przymierze, które mogłoby go sprowadzić z tej drogi.

Turyń, 6go lipca. Paroplyw „*Utile*“ z 400 ludźmi zawinął 3go do Portoferrajo, by zaopatrzyć się w żywność. Statek amerykański z 800 ludźmi pozostał tymczasowo na morzu. — Król sardyjski mianował dotychczasowego ministra bez teki, *Tommaseo Corsi*, ministrem handlu, przemysłu i rolnictwa. — Mówią, że książę *Petrella* nie przyjął misji do dworu sardyjskiego, i że w miejsce jego ma być przeznaczony książę *Ischitella*. — Słychać, że *Canofari* wyjeżdża z Turynu do Paryża w charakterze posła neapolitańskiego. Wkrótce ma kilku emigrantów neapol. powrócić do ojczyzny.

Medyolan, 5. lipca. Jak donosi *Unione*, znajduje się *Mazzini* w Palermo, i stara się osłabiać wpływ *Lafariny*, który nie sprzyja *Garibaldiemu*.

Fianzenca, 4. lipca. Jutro rozpocznie się proces tutejszego biskupa.

Modena, 4. lipca. I tu zaszły zaburzenia na targowicach żywności, i z tej przyczyny wydał jenerałby intendant manifest do ludności.

Neapol, 2. lipca (na Paryż). Stan oblężenia jest zniesiony, rząd ogłosił konstytucję z roku 1848, zaprowadził ustawy prasy z roku 1848 i 1849, zwołał izby na dzień 1. września i dozwolił powizorycznie utworzyć gwardję narodową. — W mieście panuje spokój. Baron *Brenier* powraca do zdrowia.

Konstantynopol, 30. czerwca (na Tryst). Rząd perski mianował prezydenta ministrów *Mirze Dżaffera Chana* posłem w Londynie. Wielki Wezyr rozszerzy swoją podróż aż do Bośni. Pierwszy koniuszy dworu został usunięty. Rząd kazał uwięzić także sekretarza *Osmana Baszy*.

Spoztrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 6. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 6° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.93	+ 9.0	90.9	połn-zach. sl.	dészcz
8. god. po p.ł.	323.55	+ 12.6	89.1	zachodni „	„
10. god. wiecz.	333.30	+ 9.5	95.4	„ „	pochmurno

Ilość deszczu 2...93.

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „*Hugenoci*.“ Czwarty występ gościnny pana *Sontheim* i pani *Marlow-Homolatsch*.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. lipca.

Hotel rosyjski: *Brodzki Eugen.*, z *Brodok*. — *Trzeciuk Adam*, z *Rosyi*. — *Zawadzki Ant.*, z *Suszczyzna*.

Hotel europejski: *Lityński Wenant*, z *Litwinowa*.

Hotel *Langa*: *Gontard Henryk*, c. k. major, z *Gródka*. — *Rosa Adolf*, c. k. rotm. pens., z *Tarnopola*.

Dnia 8. lipca.

Hotel rosyjski: Hr. Stadnicki Wład., z Podola ros. — Sobolewski Mik., z Draganówki. — Rosseti Mik., z Besarabii. — Hr. Mniszech Jędrzej, z Krakowa. — Poglódowski Zeno, prawnik konc. k. banku narod., z Kołomyi. Hotel europejski: Zgąździński Konst., z Ulicka. — Korzeniowski Alex., z Machnowa. Hotel angielski: Prunkul Krzysztof, z Krakowa. — Czajkowski Hipolit, z Dydiatycz. Hotel Kuhn: Zehrowski Kar., z Przemyśla. Hotel krakowski: Rudkowski Roman, c. k. podpor., z Borynic. — Zborowski Alex., c. k. przeł. pow. z Kołomyi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. lipca.

PP Dunin Borkowski St., do Serebna. — Hr. Humnicki Wład. do Korpuca. — Szymanowski Franc., do Bobiatyna. — Podoski Jerzy, do Krakowa. — Pruszyński Józ., do Pomorzana. — Niezabitowski Napoleon i Niezabitowski Lub. c. k. porucznik, do Nakła. — Br. Schloyssnig Teodor, c. k. pułkownik, do Gródka. — Białkiewicz Dominik, do Wilanowa. — Nikorowicz Spirydion, do Czerniowiec.

Dnia 8. lipca.

Hr. Szembek Rom. i Józ., do Rosyi. — Poglódowski Zeno, c. k. prawn. konc. banku nar., do Wiednia. — Rosseti Mikol., do Krakowa. — Zawadzki Ant. do Mościsk. — Starzyński Zenon, do Paryża. — Zawadzki Stanisław, do Turki. — Jankowski Ludw., do Bożykowa. — Trzeciak Adam i Zawadzki Józ., do Krakowa. — Cielecki Włodz., do Byczkowiec. — Papara Henryk, do Zubowmostów. — Borkowski Izidor, do Potylicza. — Majewski Józ., do Maksymowic. — Hr. Kalinowski Wład., do Bakowic. — Mogilnicki Witold, do Krakowa. — Tyszkowski Ant., do Michałówki. — Rudkowski Rom., c. k. podpor., do Boroniec.

Kurs lwowski.

Dnia 7. lipca.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'gotówka' (cash) and 'towarem' (goods), with sub-columns for 'zł.' and 'c.'. Items listed include Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyj zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięćzłotówka, Galicyj. listy zastawne za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, and 5% Pożyczka narodowa.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7 lipca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zł. 79 80 Metaliki po 5% za 100 zł. 70 80; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 848 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 192. —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wekslowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 108 60. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 126 25. Medyola za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 3/4 dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 5. lipca.

Table of exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' (money) and 'towar.' (goods). Items include A. Państwa (Austria), Wylos. obl. dawn. (old bonds), Przech. do los. obl. (lottery bonds), B. Krajów koronnych (Crown lands), Obligacje inden. (indemnity bonds), and Lom. wen. (Venetian loans).

Table of exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' (money) and 'towar.' (goods). Items include Wen. pożyczka (Austrian loan), Dług Tyrolu (Tyrol debt), Dług Saleburga (Salzburg debt), Dług Krainy (Carniola debt), 2. Stan oblig. domestykaln. (domestic bonds), 3. Akcyje (Shares), Banku nar. (National Bank), Inst. kred. dla handlu (Commercial Bank), Niż.-austr. tow. eskomt. (Austrian discount), Półn. kolei (Northern Railway), Tow. kolei żel. państwa (State Railway), Kol. Ces. Elżbiety (Empress Elizabeth Railway), Półn.-póln.-niem. kolei (North-German Railway), Koi. Cisj (Cisya Railway), Lomb.-wen. kolei żel. (Lombard-Venetian Railway), Kol. Kar. Lud. (Karl Ludwig Railway), Kol. Gloggn. (Gloggn Railway), Tow. żeg. par. na Dun. (Danube Steamship), Kol. Bern. Ross. (Bernese Alps Railway), and 5% Pożyczka narodowa (National Loan).

Table of exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' (money) and 'towar.' (goods). Items include Kol. Grac.-Köfl. i Tow. (Graz-Köflitz Railway), Anstr. towarz. żegl. par. (Austrian Steamship), Lloyd's w Tryeście (Lloyd's Trieste), Mostu łącz. w Peszcie (Pest Bridge), Tow. młyn. par. w Wied. (Vienna Mill), Powsz. austr. Tow. gaz. (Austrian Gas), 4. Listy zastawne (Mortgages), Banku narodowego (National Bank), Banku narodowego w wal. austr. (National Bank in Austrian currency), Gal. Tow. kred. (Galician Credit), 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (Priority Bonds), Kol. Elżbiety (Empress Elizabeth Railway), Tow. austr. kol. państwa (Austrian State Railway), Kol. półn. (Northern Railway), Kol. Lomb. wen. (Lombard-Venetian Railway), Kol. Gloggn. (Gloggn Railway), Tow. żeg. par. na Dun. (Danube Steamship), Lloyda za 100 zł. (Lloyd's 100 zł.), 6. Losy (Lottery), Inst. kred. dla handlu (Commercial Bank), Tow. żeg. par. na Dun. (Danube Steamship), Pożycz. Trye. (Trieste Loan), Pożycz. miasta Budy (Buda Loan).

Table of exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' (money) and 'towar.' (goods). Items include Esterhazego (Esterházy), Salma (Salma), Palfiego (Palfy), Clarego (Clare), St. Genois (St. Genois), Windischgrätz (Windischgrätz), Waldsteina (Waldstein), Keglevicha (Keglevich), Weksle (Exchange), (Na 3 miesiące.) (For 3 months), Amsterdam (Amsterdam), Augsburg (Augsburg), Berlin (Berlin), Wrocław (Wrocław), Frankfurt (Frankfurt), Geuba (Geuba), Hamburg (Hamburg), Lipsk (Lipsk), Liwurna (Livorno), Londyn (London), Lugdun (Lugdun), Medyola (Mediolan), Marsylia (Marseille), Paryż (Paris), Praga (Prague), Tryeść (Trieste), Wenecya (Venice), (31 dni po ukazaniu.) (31 days after publication), Bukareszt (Bucharest), Konstantynopol (Constantinople), Dyskonto weks. Bank. nar. (Bank discount), na pap. publ. (on public paper), Kurs złota (Gold rate), w przecięciu w w. a. (average in w. a.), Dukaty ces. men. (Austrian gold coins), ditto. pełnej wagi (ditto full weight), Korona (Crown), Półkorona (Half-crown), Napoleondor (Napoleon ducat), Rosyjski impery. (Russian rouble), Kurs korony w c. k. kasach (Crown rate in c. k. banks).

KRONIKA.

(Wiadomości z prowincyi. Szkody elementarne.) Od niepamiętnych już czasów niebывały w naszym kraju tak częste i straszne ulew i grady, jak w tym roku. Donosiliśmy już w zeszłym miesiącu, że w obwodzie złoczowskim zrzadził grad wielkie szkody, a teraz dowiadujemy się, że w drugiej połowie z. m. dotknęła ten obwód dwukrotnie jeszcze taka klęska. Najprzód dnia 17. z. m. nawiedziła okolice Słowity, Jachtorewa i Uniowa nadzwyczajna burza z urwaniem chmury i zniszczyła prawie wszystkie zasiewy; przytem uderzył piorun w karczemkę, należącą do Słowity, zabił właściankę i dwie sztuk bydła i uszkodził jakiegoś chłopca. Zaś 23. z. m. spustoszył grad w okolicy Bałuczyna, Zamościa i Glinian kilka łanów eziminy i powyłtukał wszystkie okna w Bałuczynie i na folwarku gliniańskim, a oprócz tego obalił wicher w Bałuczynie do 12 chałup i budynków gospodarskich. (Powstanie w Nowej Zelandyi.) Do gazety „Fr. Postztg.“ donoszą z Australii o powstaniu w północnej stronie wyspy Zelandyi Moarów, ludności krajowej, przeciwko Europejczkom: „Ludność krajową Nowej Zelandyi nie można równać z krajową ludnością Nowej Holandyi; przychylni są oni cywilizacyi europejskiej, z przekonania zostali chrześcianami, czują więc żywo sprzeczność zasad nowej nauki z bezprawnem często gwałceniem ich swobód i zwyczajów właśnie przez jej apostołów. Zatrwożeni znacznem powiększaniem się białej ludności, sprzeciwili się przemocą nowemu nabywaniu ziemi przez rząd kolonialny. Przed ro-

kiem jeszcze bowiem zakupił rząd od jednego z ich naczelników obszar ziemi nad rzeką Waitara, a gdy go niedawno temu gubernator kazał pomierzyć, inny naczelnik Wirium Kingi (Król Williams) rozkazał, aby inżynierów, którym to polecono, odpuściły — stare baby. Nie chcąc by imię Europejczyka narażone było na śmiech w obec krajowców, musiał gubernator z wszelką przeciw Moarom wystąpić surowością. Zebrano wszystkie wojska co można było zebrać w północnej stronie wyspy w ilości 400 ludzi, dołączono do niego milicyę majtków z okrętu „Niger“ i ochotników, i 5. marca wkroczone do owego powiatu, gdzie Moarowie powznosili kasztele i szańce. Ale zamiast odrazu wystąpić porządnie i silnie, i położyć koniec powstaniu, zarządzono wszystko tak niestosownie i bez planu, że utarczki przeciągnęły się aż do 28. marca, a nadto dnia tego między krajowcami a milicyą i ochotnikami do żywej przyszło walki, gdzie ci opuszczeni przez wojsko regularne, o mało co nie zostali pojmani lub zniszczeni. Wojsko ustąpiło z placu bitwy i cofnęło się ku Taranaki. Moarowie wprawdzie także się cofnęli, lecz oszańcowali się znowu w swych kryjówkach, gotując do bitwy na śmierć lub życie, a że wojsko angielskie tak źle się trzymało, i inne plemiona dotąd Europejczykom przyjaźne, przeszły na stronę Moarów. Rząd w Nowej Zelandyi otrzymał posiłki z Sidnej, Melbour. e, Hobarttown i t. d. Tymczasowo niszczą Moarowie posiadłości Europejczyków i mordują ich właścicieli.“